

NCC Roads Oy
Läntinen teollisuuskatu 15
02920 ESPOO

Viite / Hänvisning
Kirjeenne 10.10.2006

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTISELOSTUKSESTA, KALLIOKIVIAINEKSEN
OTTO, PERNAJAN GREGGBÖLEN ALUE, PERNAJA

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

NCC Roads Oy on toimittanut 12.10.2006 Uudenmaan ympäristökeskuk-
selle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen Kalliokiviaineksen otosta
Pernajan Greggbölen alueella.

Uudenmaan ympäristökeskus on antanut yhteysviranomaisen lausunnon
ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 24.3.2006.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaa NCC Roads Oy, jonka yhteyshenkilönä on kehityspääl-
likkö Taina Piironen. Konsulttina ympäristövaikutusten arvioinnissa on In-
sinööri-toimisto Paavo Ristola Oy projektipäällikkönään osastopäällikkö
Matti Kautto. Uudenmaan ympäristökeskus toimii yhteysviranomaisena
hankkeen arviointimenettelyssä yhteyshenkilönään ylitarkastaja Jorma Jan-
tunen.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

Hankkeen YVA-menettelyn tarve määräytyy YVA-asetuksen (268/1999)
pykälän 6 hankeluettelon 2 (luonnonvarojen otto ja käsittely) b- ja 11 (jäte-
huolto) b- ja d-kohtien perusteella. Kohdan 2 b mukaan YVA-menettelyä
sovelletaan kiven, soran tai hiekan ottoon, kun louhinta- tai kaivualueen
pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000
kiintokuutiometriä vuodessa. Kohdan 11 b mukaan YVA-menettelyä sovel-
letaan mm. muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden fysikaalis-kemiallisiin
käsittelylaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vu-
rokaudessa ja kohdan 11 d mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden
kuin ongelmajätteiden tai yhdyskuntajätteiden tai -lietteiden kaatopaikkoi-
hin, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätelmäärälle.

Maksu hankkeesta vastaavalla 5 750 € (A23-531-AT3)
Maksuperusteet lausunnon liitteinä

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä laatiman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hanke ja sen vaihtoehdot

Kalliokiviaineksen otto on vaiheistettu kolmeen vaiheeseen. Louhittava määrä on 14 milj. kiintokuutiometriä ja pinta-ala 85 hehtaaria. Jokainen alue maisemoidaan ottotoiminnan päätyttyä. Louhinnan kokonaiskestoajaksi on arvioitu 40 vuotta.

Hankkeeseen kuuluu myös kiviaineksen murskaus ja varastointi. Alueella voidaan murskata myös muualla louhittua kiviaineksia ja siellä voi ajoittain toimia siirrettävä asfalttiasema. Alueelle voidaan tuoda myös puhtaita maaineksia, jotka sijoitetaan alueelle pääasiassa maisemointitarkoituksessa.

Arvioitavat vaihtoehdot

0-vaihtoehto: Hanketta ei toteuteta.

1-vaihtoehto: Hanke toteutetaan suunnitelman mukaisesti.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Hanke ei liity suoraan minkään yksittäisen hankkeen toteutukseen.

Hanke toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojektin (POSKI) tavoitteita kiviaineshuollon turvaamiseksi.

Arvioinnin yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireillöolosta on tiedotettu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain ja asetuksen mukaisesti seuraavissa lehdissä: Uusi-maa, Borgåbladet.

Arviointiselostus on kuulutettu ja se on ollut yleisön nähtävillä 23.10. - 21.12.2006 Pernajan kunnan teknisessä toimistossa, Pernajan kirjastossa, Agricolahallissa sekä internetsivulla <http://projektit.ristola.com/ncc/pernaja>.

Hankkeen esittelytilaisuus pidettiin 6.11.2006 Pernajassa.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Arviointiselostuksesta pyydettiin lausunnot Pernajan kunnalta, Porvoon kaupungilta, Etelä-Suomen lääninhallitukselta, Itä-Uudenmaan liitolta, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiriltä ja Porvoon museolta.

Lausunnot

Pernajan kunnan kunnanhallituksen mukaan vaikutusten yhteisvaikutus ei ilmene selvästi selostuksesta. Projektin vaikutukset ajatellen luonnonarvoja, melua, liikennettä, ilmanlaatua ja ihmisten elinolosuhteita tulisi esitellä havainnollisemmin. Kunnanhallituksen mielestä näin laajan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa olisi tullut tarkastella ottotoimintaa myös niin, että ottotoiminnan piirissä olisi pienempi alue kerrallaan ja louhinta ulotettaisiin jo alussa niin syväälle, että louhoksen seinämät estäisivät murskauksen ja porauksen melun sekä pölyn leviämisen ympäristöön. Toisenlaisella vaiheistuksella voitaisiin vähentää päiviä, jolloin louhinta-alueen läheisyydessä asuvat ihmiset altistuvat meluun ja pölyyn.

Hankkeen tärkein ympäristövaikutus on maisemaan muodostuva louhoskuoppa. Sen yhteensopivuutta maiseman kanssa ja sen jälkikäyttöä ei ole selvitetty tarpeeksi arviointiselostuksessa. Suunnitelman mukaan louhinta-alue voidaan täyttää ylijäämämaa-aineksilla. Selostuksesta pitäisi ilmetä mistä nämä maa-ainekset tuodaan. Kunnanhallitus ei pidä todennäköisenä sitä, että samaa kuljetuskalustoa käytettäisiin maisemoinnissa ja kiviainesten kuljetuksessa, kuten hankkeen ympäristölupahakemuksessa todetaan, ja siten liikenne tulee kunnanhallituksen mukaan ilmeisesti olemaan paljon vilkkaampaa kuin YYA:ssa esitetyt liikennemäärät.

Kunnanhallituksen mukaan ympäristövaikutusten arviointia on täydennettävä ennen kuin asiallisesti voidaan ottaa kantaa ympäristölupaan ja maaaineslupaan.

Lisäksi kunnanhallitus pitää vakavana puutteena maisemaselvityksen- ja analyysin sisältöä tilanteessa, jossa maisema-arkkitehti Anne Malva ja kaavoittaja Seppo Lamppu ovat lausuneet alueesta mm. seuraavaa:

"...korkeat kalliot täytyy E18 -tien eteläpuolella ehdottomasti säilyttää niin kauas etelään päin kuin ne näkyvät Vanhankylän pellolta katsottaessa."

Porvoon kaupungin kaupunginhallitus yhtyy kaavoitus- ja rakennuslautakunnan, ympäristönsuojelulautakunnan ja terveydensuojelijaoston antamiin lausuntoihin.

Porvoon kaavoitus- ja rakennuslautakunta toteaa arviointiselostuksen kattanevan YVA-lainsäädännön sisältövaatimukset. Lautakunta haluaa vielä kuitenkin korostaa hankkeen mittavuutta. Ottoalue ei ole mukana voimassa olevassa seutu- ja maakuntakaavassa eikä myöskään maakuntakaavaluonnoksessa. Maa-aineslaki antaa mahdollisuuden myöntää tavanomaista pidempiä ottoaikoja ainoastaan maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottoon tarkoitetuilla alueilla. Tästä syystä vai-

heistusta pitäisi tutkia jatkosuunnittelussa siten, että samanaikaisesti olisi työn alla pienempi alue kerrallaan ja jälkihoito suoritettaisiin loppuun vaiheesta toiseen siirryttäessä. Jatkosuunnittelussa olisi syytä myös kiinnittää huomiota tarvittavien pintamaiden riittävyteen ja saatavuuteen. Pintamaiden kuljettaminen alueelle lisää arvioituja liikennemääriä.

Porvoon terveydensuojelujaosto toteaa, arviointiselostus täyttää kokonaisuutena tehtävänsä tiedonsaannin osalta.

Louhinnan ja murskaamon aiheuttama melutaso lähimmissä asuinhuoneistoissa ei saa ylittää Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (VNp 993/1992) sisätilojen päiväohjearvoa 35 dB (LAeq) klo 7.00 – 22.00 välisenä aikana. Yöaikaan toiminnan aiheuttama melutaso saa olla sisätiloissa enintään 30 dB lähimmillä asuinalueilla. Tarvittaessa melutaso tulee todentaa mittauksin. Lisäksi louhiminen ja murskaaminen tulee rajoittaa tapahtuvaksi vain arkipäivisin. Murskaamisen ja maa-aineksen varastointikasojen sijoittelulla tulee ehkäistä melun leviämistä.

Varsinaisissa lupahakemuksissa tulee kiinnittää huomiota haitallisten vaikutusten leviämisen estämiseen ja seurantaohjelmien sisältöön (melu, tärinä, pöly, pohjavesi).

Porvoon ympäristönsuojelulautakunta toteaa arviointiselostuksen kattavan pääpiirteissään YVA-lainsäädännön vaatimukset. Lautakunta katsoo, että hankkeen vaikutukset olisi tullut esittää myös taulukkomuodossa.

Hankkeen arvioinnissa olisi tullut tarkastella toimintaa myös niin, että otto-toiminnan piirissä olisi vain pienempi alue kerralla ja louhinta ulotettaisiin jo alussa niin syväälle, että louhoksen seinämät estävät melun sekä pölyn leviämisen ympäristöön. Erilaisen vaiheistuksen avulla on mahdollisuus vähentää melulle ja pölylle altistumispäiviä työmaan lähialueilla. Hankkeen merkittävimmän ympäristövaikutuksen eli maisemaan syntyvän louhoskuopan maisemoinnista ja jälkitäytöstä on selostuksessa vain yleisluonteinen suunnitelma, jossa louhosalue täytettäisiin ylijäämämaa-aineksilla. Tällaisen korvaavan maamassan löytymistä ja paikalle saamisen realistisuutta tulisi selostuksessa jotenkin pyrkiä perustelemaan.

Louhinta- ja murskaustoiminnan aikana merkittävin ympäristövaikutus on kiviaineksen kuljetuksista aiheutuva liikennemäärän kasvu. Se lisää onnettomuusriskiä ja huonontaa ihmisten elinolosuhteita. Lautakunta arvioi, että ennen kuin hanke on toteutettavissa, on tehtävä tarkentavia lisäselvityksiä liikenteen järjestämisestä tyydyttävällä tavalla. On myös tärkeää, että toiminnalta edellytetään lupavaiheessa riittävän tilavien tasaus- ja laskeutusaltaiden rakentamista, koska kuivatusvesien ja samalla vesistöihin purkautuvan kiintoaineksen määrä kasvaa ottotoiminnan edetessä.

Etelä-Suomen lääninhallitus toteaa, että arviointiselostuksen hanke aiheuttaa merkittävää liikennemäärän kasvua Vanhankyläntiellä etenkin lämpimänä vuodenaikana. Arviointiselostuksesta ei käy ilmi kuinka paljon tiellä on kevyttä liikennettä ja mikä on hankkeen vaikutus sen turvallisuuteen.

Etelä-Suomen lääninhallituksen mukaan hankkeen vaikutusta kevyen liikenteen turvallisuuteen tulisi myös arvioida.

Etelä-Suomen lääninhallitus pitää hyvänä asiana, että arviointiselostuksessa on huomioitu lähimmät talousvesikaivot ja ne on otettu seurannan piiriin, vaikka louhinnalla ei etukäteen arvioidakaan olevan vaikutuksia pohjaveen tai talousvesikaivojen veden laatuun.

Arviointiselostuksen mukaan alueella ei ole terveydellisesti tai sosiaalisesti herkkiä kohteita. Hankkeen sosiaalisten vaikutusten arviointia varten on järjestetty raportin mukaan yleisötilaisuuksia ja alueen asukkailta sekä sidosryhmiltä on saatu palautetta. Palautekanavana on toiminut myös lehtikirjoittelu. Raportissa ei käy ilmi, onko paikallisten sosiaaliviranomaisten kanssa keskusteltu, kuten lääninhallituksen arviointiohjelmaa koskeneessa lausunnossa (13.3.2006) esitettiin.

Itä-Uudenmaan liiton mukaan ympäristövaikutusten arvioinnissa on kuvattu varsin kattavasti hankkeen keskeisimmät vaikutukset. Arvioinnissa on otettu myös huomioon arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa esiintuodut täydennystarpeet. Kalliokiviainestenottosuunnitelmaa on myös tarkennettu mm. sen laajuuden ja ottomäärien osalta vaikutustenarvioinnin aikana. Haitallisten vaikutusten vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet on sen sijaan todettu arvioinnissa vain hyvin lyhyesti.

Hankkeen toteuttamista varten tulee löytää mahdollisimman tehokkaat keinot haitallisten vaikutusten minimoimiseksi. Näitä ovat mm. raskaan liikenteen lisääntymisestä Gammelbyn eritasoliittymälle ja Vanhankyläntielle aiheutuvat mahdolliset liikenneturvallisuutta ja viihtyvyyttä haittaavat vaikutukset. Lisäksi hankkeen edelleen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee käyttää parasta mahdollisesta käytettävissä olevaa tekniikkaa ja teknisiä ratkaisuja mm. pöly- ja meluhaittojen edelleen vähentämiseksi.

Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri toteaa, että liikenne ottoalueelta suuntautuu maantien 1580 (Vanhankyläntie) ja valtatie 7 kautta pääkaupunkiseudulle. Reittivaihtoehtoja ottoalueen ja Vanhankyläntien välillä on kolme. Maksimiliikennemääräksi toiminnan alkuvuosina on arvioitu arkena n. 250 ja toiminnan laajimmassa vaiheessa maksimissaan 350 kuorma-autoa vuorokaudessa. Luvut sisältävät alueelle tulevan ja sieltä lähtevän liikenteen.

YVA-selostuksessa hankkeen aiheuttamaa uutta liikennettä on verrattu Vanhankyläntien keskimääräiseen liikennemäärään. Laskentapaikka sijaitsee kuitenkin noin 6,6 km moottoritien liittymästä etelään eikä niin ollen kuvaa oikein moottoritien ja Heskerintien välistä tilannetta. Liikenteen ongelmat kasautuvat Heskerintien ja moottoritien ramppien välillä oleviin liittymiin ja erityisesti länteen suuntautuvan rampin päähän, jossa raskaasti lastatut kuorma-autot joutuvat kääntymään vasemmalle. Ehdotetun kääntymiskais-tan rakentamista rajoittaa kuitenkin moottoritien ylittävän sillan kapeus, joten liittymässä joudutaan toimimaan nykyisin järjestelyin.

Alueen asukkaat ovat olleet aiheellisesti huolissaan kevyen liikenteen turvallisuudesta Vanhankyläntielle moottoritien ja Heskerintien välissä, mikäli

hanke toteutuu ja erityisesti, jos asemakaava-alueelle tulee vielä lisää kaupallista toimintaa. Kevyen liikenteen turvallisuus onkin syytä ottaa huomioon asemakaava-alueen suunnittelussa ja kuljetustoiminnan ohjeistuksessa. Kun asemakaava-alueen palvelut lisääntyvät, on alueen liikenteen hoidosta syytä laatia tarkentavine liikennelaskentoinen liikennesuunnitelma, jossa tarkastellaan sekä kevyen liikenteen järjestelyt että kaava-alueen liittymäjärjestelyt Vanhankyläntiellä. Tähän asti tehtyjen selvitysten perusteella näyttäisi siltä, että asemakaava-alueen liikenteen turvallisuuden takia kalliokiviainesalueelle on syytä rakentaa erillinen tieyhteys Vanhankyläntieltä.

Liikenneympäristöön ja tiestöön vaikuttaa myös kivilouhoshankkeen näkyminen tiemaisemassa sekä pintavesien johtaminen alueen ojiin. Tiemaisema on otettu YVA-selostuksessa hyvin huomioon jättämällä moottoritien ja louhoksen väliin suojavajöhykkeeksi harjanne ja sen puusto. Pintavedet puolestaan johdetaan suunnitelman mukaan olemassa olevia ojia pitkin Pernajanlahteen aluksi suo-ojaston ja myöhemmin tasaus- ja laskeutusaltaan kautta, mikä säännöstelee virtaamaa huippukuormituksen aikana ja estää siten ylimääräisten haittojen syntymisen Vanhankyläntien rakenteille.

Mielipiteet

Yhteenvedossa on tuotu esille mielipiteissä esitettyjä ja niissä painottuneita seikkoja ja näkökohtia.

Ympäristörengas ry toteaa, että vaikka YYA:n perusteella hanke olisi teknisesti mahdollinen, ei se ole sama kuin, että se tulisi toteuttaa. YYA:ssa ei oteta lainkaan huomioon Vanhakylän asukkaiden vastustusta. Ihmisten psyykkiseen terveyteen vaikuttaa jo tieto, että luonto ja kallio häviävät aini-aaksi suunnitellun toiminnan seurauksena. On myös muitakin huomioon otettavia arvoja kuin pääkaupunkiseudun soran tarve ja yrityksen intressi. 350 sora-autoa päivittäin Greggbölestä tulee merkitsemään liikennevaaroja ja ruuhkia moottorien rampeille.

Muistutuksissa 1 ja 2 todetaan, että louhinta-alueen luontoarvot katoavat kokonaan ja olevan vaikeaa ymmärtää arviointiselostuksen tiivistelmän toteamusta, että toiminnan vaikutukset eivät aiheuttaisi merkittäviä muutoksia toiminta-alueen ulkopuolisen alueen luontoympäristölle.

Louhinta-alueelta karkotetuille eläimille tulisi antaa mahdollisuus elää mahdollisimman lähellä aluetta. Tämän takia mm. lähimmät mahdolliset metsäluontoalueet tulisi suojata melulta ja pölyltä tarpeeksi leveillä suoja-alueilla tai tehokkailla melusteella sekä toimivalla pölyn leviämisen estävällä kastelulla.

Muistutuksissa todetaan louhinnan helposti tuhoavan läheisen metsäalueen vuosikymmeniä jatkuneen vapaaehtoisen suojelun tulokset ja tämän vuoksi vaatii vähintään 100 m levyisiä suoja-alueita.

Muistuttaja 1 tuo lisäksi ilmi, että pitää eriskummallisena mikäli Uudenmaan ympäristökeskus ainoa toimivaltaisena ympäristötahona ei ota huo-

mioon suunnitellun louhinnan läheisyyden metsäluonnolle aiheuttamia selvästi negatiivisia seurauksia.

Muistuttaja 2 ja yksi allekirjoittanut toteavat vielä lisäksi, että hankkeella on monia ja laajamittaisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinolosuhteisiin ja viihtymiseen ja vaikutukset ympäristölle ovat vielä suuremmat. He pitävät todennäköisenä, että maan arvo hankealueen läheisyydessä laskee, alueella asuvien jokapäiväinen ympäristö huononee ja ympäristölle aiheutuu pitkäaikaisia ja vaikeasti korjattavia vaurioita.

Muistuttaja 3 toteaa, että hankkeen tuoman liikennemäärän kasvun varsinainen vaikutusten arviointi on täysin riittämätön. Selostuksesta ei käy ilmi, miten liikenne sujuisi käytännössä tiellä 1580 ja eritasoliittymän kohdalla. Lisäksi selostuksessa ei oteta tarpeeksi huomioon tulevaisuuden liikekeskuksen alueen asettamaa haastetta tien 1580 liittymille ja kyseisen alueen liikennejärjestelyille. Muistuttajan mukaan tievaihtoehto 3 on mahdollon toteuttaa käytännössä liikenneturvallisesti. Ainoa oikea ja paras tieyhteys alueelle olisi muistuttajan mielestä suunnittelualueelta länteen suuntautuvaan tien kautta suoraan moottoritiele.

Selostuksen mukaan alueen pintavedet johdetaan suurimmaksi osaksi ojaa pitkin Terviksbäckenin kautta Pernajanlahteen. Selostus ei anna selvää vastausta siihen, miten pienen metsäautotien oja (Virviksdalintien kohta ennen Terviksbäckenia), joka on paikoitellen täysin umpeenkasvanut ja alle 10 cm syvä voi vetää 85 ha alueen pintavesiä eteenpäin. Selostus ei anna vastausta, miten valumavedet käytännössä asiallisesti ja riittävästi tullaan johtamaan alueelta ilman mittavia ympäristöhaittoja. Selostuksessa ei ole myöskään mitenkään esitetty, miten hanke tulee vaikuttamaan lähitalojen porakaivojen vedenlattuun ja -tuotantoon, sekä miten asiaa tullaan hankkeen aikana tarkkailemaan, jotta talouksien vedenlaatu ei vaarannu.

Selostuksessa ei ole tarkkaa arviota melun todellisesta vaikutuksesta lähi-alueella ja varsinkin lähimpien asuintalojen kohdalla. Myöskään pölyn suhteen ei selostuksessa anneta selvää vastausta siihen, miten se vaikuttaa lähitalojen ympäristöön ja puhtauteen käytännössä.

Selostuksessa vähätellään suuresti alueen virkistyksellistä käyttöä (metsästys, sienestys, marjastus, retkeily), vaikka sillä on selvä vaikutus monelle perheelle alueen ympäristössä. Selostuksessa tulisi arvioida ja ottaa kantaa, miten ja kuinka paljon hanke vaikuttaa lähitalojen arvoon ja kuka on mahdollisesti siitä korvausvelvollinen talon omistajille. Alueen jälkihoidon suhteen selostuksessa pitäisi konkreettisemmin kuvata miten ja millä aikavälillä se tullaan toteuttamaan ja mitä seuraamuksia se aiheuttaa alueelle ja sen ympäristölle.

Muistuttaja 4 ehdottaa muutosta arviointiselostuksessa esitettyyn ottoalueen rajauksen, siten että sitä pienennettäisiin jättämällä koillisosan korkeat kalliot ottoalueen ulkopuolelle suojaamaan ympäristöä melulta ja pölyltä ja vähentämään ottoalueen aiheuttamia haittoja.

Muistuttaja toteaa, että esitetty louhintajärjestys on tehty vain taloudellista näkökulmaa ajatellen ja että louhintajärjestystä laadittaessa tulisi painottaa enemmän melu- ja pölyhaittojen minimoimista. Louhintaa ei tulisi aloittaa läheisiin kyliin suojana toimivien korkeimpien huippujen räjäyttämällä.

Muistuttaja 5 ja 59 allekirjoittanutta katsovat, että suoritettu YVA-arviointi ei täytä tarkoitustaan vuorovaikutteisena menettelyä, jonka avulla huolelliseen vaihtoehtovertailuun perustuen selvitetään vaikutuksiltaan paras vaihtoehto. Heidän mukaansa arviointiselostuksen keskeisimmät puutteet liittyvät selvitysten puutteellisuuteen ja taustaselvitysten (arvioinnissa käytetyn keskeisen aineiston) saatavuuteen ja hankkeen mahdollisten vaihtoehtojen tarkasteluun.

Vaikutuksia koskevat selvitykset eivät ole olleet riittäviä ja siten saatavilla, jotta merkitykselliselle osallistumiselle olisi luotu asianmukainen perusta. Mm. hankkeen melu- ja Natura-vaikutuksia koskevia selvityksiä ei ole pyynnöstä huolimatta toimitettu nähtäväksi. Selostuksesta ei käy ilmi, millä tavoin alueen asukkaiden näkemykset on otettu arvioinnissa huomioon. Arvioinnin vuorovaikutteisuutta heikentää vakavasti myös se, että YVA-selostus on tehty suomen kielellä, vaikka enemmistö alueen väestöstä Pernajan kunnassa puhuu ruotsia äidinkielenään.

Arviointiselostuksessa ei esitetä varsinaisesti vaihtoehtoja tarkasteltavalle hankkeelle. Muiden vaihtoehtojen tarkastelun laiminlyönnistä johtuen selostus ei tarjoa perusteita arvioida mahdollisten vaihtoehtojen vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä keskenään YVA-lainsäädännön tarkoittamalla tavalla. Hankkeen pitkä aikajänne huomioon ottaen tulisi arvioinnissa lisäksi tiedostaa tarpeellisessa määrin yhteiskunnan ja ympäristön tilan tuleva mahdollinen muuttuminen ja siitä johtuvat vaatimukset.

Pölyn ja muiden ilman epäpuhtauksien vaikutusarvioinnin todetaan perustuvan lähinnä yleiseen tietoon ilman kohdekohtaista selvitystä. Selostuksesta ei käy ilmi, miten hankkeen aiheuttama melutaso on määritetty, ja onko laskelmissa tarkasteltu hankkeen eri osatoimintojen, louhinnan ja murskauksen yhteistä melurasitetta ottaen huomioon melun poikkeuksellinen häiritsevyys. Myös melun arviointimenetelmän samoin kuin mallinnuksessa huomioon otettujen seikkojen kuvausta pidettiin puutteellisena. Lisäksi todettiin mm., että melulähteiden äänitehotasojen olisi tullut esittää äänitehospektrit ja mainita se seikka, onko melu impulsiivista tai kapeakaistaista.

Toiminnan seurauksena muodostuvan louhoskuopan todetaan heikentävän Pernajan lahden ympäristön ja Koskenkylän jokilaakson maisema-aluetta. Selostuksen perusteella ei ole pääteltävissä, että E18-tien eteläpuolella sijaitsevien mäkien profiili kyetään varmallalla tavalla säilyttämään. Mikäli mäkien ja niiden puuston profiili muuttuu, muuttuu maisema olennaisesti. Selostuksessa ei ole selvitetty riittävästi myöskään hankkeen vaikutuksia mm. alueen asutuksen kehittämiseen, maanomistusoloihin tai elinkeinoihin.

Muistuttaja 6 ja yksi allekirjoittanut ehdottavat louhintavaihejärjestyksen muuttamista siten, että ensin aloitettaisiin vaiheella 3, jota seuraisi vaihe 2 ja viimeiseksi 1, koska tämä järjestys vähentäisi huomattavasti lähiympäris-

tölle aiheutuvia melu- ja muita haittoja. He katsovat, että tärinän aiheuttaminen vahinkojen arvioinnista tulisi tehdä tarkka aikataulu ja hankkeen aikana arviointi tulisi tehdä vähintään viiden vuoden välein. Tämän lisäksi heidän mielestään murskaus tulisi rajoittaa arkipäiviin klo 7 – 16 väliseen aikaan.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksesta ympäristökeskukselle jätetyt lausunnot ja mielipiteet.

Hankekuvaus ja vaihtoehtojen käsittely

Hanke on kuvattu selkeästi joskin yleispiirteisesti. Päähuomio kohdistuu kalliolouhintaan ja murskaukseen sekä niiden ympäristövaikutuksiin. Hankkeeseen liittyvät oheistoiminnat, erityisesti ylijäämämassojen käsittely, ovat jääneet vähemmälle huomiolle.

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä hankkeesta on laadittu yleissuunnitelma, joka on tarkentunut arvioinnin edetessä siinä esille tulleiden seikkojen perusteella. Hanke esitetään toteutettavaksi vaiheittain ja ympäristövaikutusten arviointi on vaikuttanut hankkeen muotoiluun ja vaiheistukseen, mutta varsinaisia vaihtoehtoja on esitetty lähinnä maantieteyhteydelle yleiseen tieverkkoon.

Suunnittelutilanne

Itä-Uudenmaan vahvistetuissa seutukaavoissa ja maakuntakaavassa suunnitellulle kalliokiviaineksen ottoalueelle ei ole osoitettu aluevarauksia. Itä-Uudenmaan maakuntakaavaluonnoksessa (28.2.2005) suunnitellulle kalliokiviaineksen ottoalueelle ei ole osoitettu aluevarauksia. Kaavaluonnoksessa alueen lounaispuolelle, Porvoon ja Pernajan rajalle on osoitettu kalliokiviaineksen ottoalue. Arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa maakuntaliitto korostaa haitallisten vaikutusten minimointia ja parhaan mahdollisen käytettävissä olevan tekniikan hyödyntämistä hankkeen toteuttamisessa.

NCC Roads on hakenut Pernajan kunnalta lupaa maa-ainesten ottoon alueelta. Pernajan kunta on tehnyt useita päätöksiä maankäyttö- ja rakennuslain nojalla rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen asettamiseksi alueelle. Päätöksistä on valitettu. NCC Roads on hakenut myös ympäristölupaa Uudenmaan ympäristökeskukselta maa-aineslupahakemuksen tarkoittaman oton louhinta- ja murskaustöihin.

Kokonaisuudessaan hankkeen suunnittelu- ja lupatilanne on sekava eikä edistä ympäristövaikutusten yhtenäistä huomioonottamista. Myös kansalaisten on vaikea tietää eri menettelyiden suhdetta toisiinsa ja niiden merkitystä.

Vaikutusalue

Hankkeen vaikutukset rajoittuvat pääosin Pernajan kunnan alueelle, mutta myös Porvoon kaupunki on antanut lausuntonsa arviointiselostuksesta.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Liikenne

Useimmissa lausunnoissa ja muistutuksissa on kiinnitetty huomiota hankkeen aiheuttamaan liikenteeseen, sen aiheuttamaan haittaan ja turvattomuuteen nykyisellä liikenneverkolla.

YVA-selostuksessa hankkeen aiheuttamaa uutta liikennettä on verrattu Vanhankyläntien keskimääräiseen liikennemäärään. Laskentapaikka sijaitsee kuitenkin 6,6 kilometrin moottoritien liittymästä etelään eikä anna oikeaa kuvaa moottoritien ja Heskerintien välisestä liikenteestä. Liikenteen ongelmat kasautuvat Heskerintien ja moottoritien ramppien välillä oleviin liittymiin. YVA-selostuksessa esitetyn kääntymiskaistan rakentamista rajoittaa kuitenkin moottoritien ylittävän sillan kapeus, joten liittymässä jouduttaneen toimimaan nykyisin järjestelyin.

Alueen asukkaat ovat huolissaan kevyen liikenteen turvallisuudesta Vanhankyläntiellä moottoritien ja Heskerintien välissä. Alueen palveluiden lisääntyessä ja kaavoituksen selkiytyessä on syytä arvioida liikennesuunnittelun tarvetta ja kevyen liikenteen järjestelyitä.

Melu

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu melun leviämistä hankkeen eri toteutusvaiheissa, mikä antaa asiasta riittävän käsityksen hankkeen asutukselle aiheuttamista meluhaitoista. Melun leviäminen tarkentuu suunnittelun edetessä ja meluntorjunnan vaatimat toimenpiteet käsitellään hankkeen ympäristölupamenettelyssä.

Pintavesi

Pintavesien johtaminen ja niiden vaikutukset on arviointiselostuksessa esitetty yleisellä tasolla. Louhinta-alueelta saattaa aiheutua typpitason lisääntymistä valumavesissä. Ottaen huomioon hankkeen pitkäkestoisuuden, voi hankkeen lupavaiheessa olla syytä tarkastella tarkemmin Natura 2000-verkoston kuuluvaan Pernajanlahteen mahdollisesti kohdistuvia typpi-kuormituksen vesistövaikutuksia.

Suojavyöhykkeet

Hankkeen pitkäkestoisuuden vuoksi lähiympäristölle koituvat haitat ovat merkityksellisiä. Lupahakemusten yhteydessä on syytä tarkastella tarvittavia suojavyöhykkeitä ja keinoja niiden säilyttämiseksi mahdollisimman

puustoisina. Myös alueen kaavoituksen yhteydessä on mahdollista säädellä tarvittavien suojavyöhykkeiden jättämistä ja käsittelyä.

Seuranta

Hankkeen pitkäkestoisuus korostaa myös hankkeen ympäristövaikutusten seurannan merkitystä. Ajan tasalla olevat seurannat niin veden laadun, melun, pölyn kuin liikenteenkin osalta antavat tarvittaessa mahdollisuuden tarkistaa suunnitelmia ja lupaehtoja.

Osallistuminen ja raportointi

Lakisääteisten kuulemisten lisäksi hankkeesta vastaava perusti tuekseen viranomaisista koostuvan ohjausryhmän hankkeen ympäristövaikutusten arviointia varten. Arviointiselostuksesta järjestettiin sekä ohjelma-, että selostusvaiheessa esittelytilaisuudet yleisölle, minkä lisäksi hankkeesta vastaava järjesti paikallisten asukkaiden kanssa keskustelutilaisuuden arviointiohjelman ja selostuksen käsittelyjen välissä. Arviointiin liittyvät aineistot ovat olleet nähtävillä myös internetissä.

Arviointiselostuksen riittävyys

Arviointi on laaja-alainen ja kattaa pääpiirteissään yva-asetuksen 11 ja 12 §:ssä arviointiselostukselta vaaditut asiat. Arviointi täyttää myös menettelyllisesti YVA-lainsäädännön vaatimukset. Yhteysviranomaisen lausuntoa arviointiohjelmasta on yleisesti noudatettu. Ylijäämämassojen sijoitus ja sen vaikutukset on arviointiselostuksessa sivuutettu maininnalla ja niiden osalta erillisen ympäristövaikutusten arvioinnin tarve voi tulla myöhemmin erikseen selvitettäväksi.

5. LAUSUNNOSTA TIEDOTTAMINEN

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteensä esittäneille. Lausunto tulee nähtävillä internetsivuille osoitteeseen www.ymparisto.fi/uus.

Lähetämme kopiot arviointiselostuksesta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Ympäristökeskuksen johtaja

Leena Saviranta

Ylitarkastaja

Jorma Jantunen

LIITTEET Maksun määräytymisen perusteet

TIEDOKSI Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiselostuksia)
Alueelliset ympäristökeskukset
Lausunnonantajat
Muistuttajat